

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Padureanu Andrei XXXXX,
născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 11.02.2021 – 16.09.2021;

Instanța de apel: 05.10.2021 – 17.05.2022;

Instanța de recurs: 25.08.2022 – 25.01.2023.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 16 septembrie 2021, cauza fiind judecată în baza procedurii prevăzute la art. 364¹ Cod de procedură penală, *Padureanu Andrei XXXXX* a fost recunoscut vinovat și condamnat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 349 alin. (1¹) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 40 000 (patruzeci) mii lei.

S-a încasat din contul lui Padureanu Andrei suma de 570 (cinci sute șaptezeci) lei pentru efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legale dispuse în cadrul cauzei penale, în contul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare. Acțiunea civilă de către partea vătămată nu a fost înaintată.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că la 29.12.2020, aproximativ la ora 17:15, Padureanu Andrei, conducând mijlocul de transport de marca „Maserati”, cu n/î XXXXX, aflându-se la intersecția bd. Dacia - str. București din mun. Chișinău, fiind astfel în loc public, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, având intenția încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere, nu a reacționat la somațiile inspectorului de patrulare, nu s-a supus cerințelor legale ale acestora și respectiv a început să numească inspectorul de patrulare cu cuvinte necenzurate, ulterior, demonstrând un comportament agresiv și nereacționând la cerințele lor legitime să înceteze acțiunile sale ilegale, în scopul sistării activității de serviciu și schimbării caracterului ei, conștientizând că acțiunile lui pot provoca dureri fizice, urmare a încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere, a aplicat violență fizică nepericuloasă pentru viață și sănătate, care s-a exprimat prin acostarea precum și deplasarea intenționată cu mijlocul de transport de marca „Maserati” cu n/î PRP158, pe care îl conducea, în direcția inspectorului de patrulare din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, Gora Alexei, care, conform art. 123 alin. (1) Cod penal, fiind persoană cu funcție de răspundere, investită conform Legii nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, Legii nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice. După care, continuându-și acțiunile sale ilegale, Padureanu Andrei XXXXX a coborât din mijlocul de transport menționat, iar la solicitarea repetată de a înceta acțiunile sale ilegale, acesta a refuzat categoric să se supună, devenind agresiv, opunând rezistență fizică și respectiv încercând în mod repetat să aplice violență fizică în raport cu inspectorul de patrulare indicat.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr. 202102D0111 din 26.01.2021, s-a concluzionat că examinarea medico-legală la Gora Alexei, s-a constatat excoriație la nivelul mâinii stângi, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, adică *aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătate față de persoana cu funcție de răspundere în scopul sistării activității lor de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența*.

2. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel **procurorul**, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să-i fie

stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cererii de apel s-a invocat că instanța de fond la emiterea sentinței a ignorat faptul că potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane

Pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În atare circumstanțe, partea acuzării a considerat că instanța de fond, la aplicarea tipului și termenului de pedeapsă, nu a luat în calcul faptul că în privința inculpatului Padureanu Andrei, la 28.12.2012 a fost dispusă încetarea urmăririi penale în temeiul prevederilor art. 109 Cod penal, fiind învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal. Tot el, Padureanu Andrei la data de 23.04.2019 a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani la amendă în mărime de 700 u.c. pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea unei hotărâri ar trebui să evidențieze că au fost examinate cu adevărat chestiunile esențiale ce au fost prezentate.

În asemenea circumstanțe, apelantul a invocat că inculpatul Padureanu Andrei nu a tras concluziile necesare din pedepsele aplicate anterior și la nici doi ani de la ultima condamnare a comis din nou o infracțiune cu intenție de același gen cu cele comise anterior, doar că victima ultimei infracțiuni este un angajat al statului, care reprezintă forța coercitivă a acestuia și era antrenat la executarea misiunilor de serviciu.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel a relevat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată prin actul de învinuire, aplicând o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Concomitent, prima instanță a apreciat corespunzător circumstanțele reale și personale ale inculpatului și a stabilit o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise.

În acest sens, drept circumstanță atenuantă conform art. 76 Cod penal, în privința inculpatului s-a reținut căința activă.

Drept circumstanță agravantă potrivit art. 77 Cod penal, instanța a reținut săvârșirea infracțiunii de către o persoană, care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunea prevăzută la art. 349 alin. (1¹) Cod penal, constituie o infracțiune din categoria celor mai puțin grave.

Potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

Astfel, pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere înțelege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În calitate de sancțiune pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, legea prevede pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 850 la 1350 unității convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani.

Astfel, noile limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului este amendă în mărime de la 637,5 la 1012,4 unității convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 160 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Reieșind din circumstanțele cauzei, anume că Padureanu Andrei a recunoscut vina, judecarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, căința sinceră și faptul că infracțiunea comisă face parte din categoria celor mai puțin grave, parte vătămată nu are pretenții materiale

sau morale față de inculpat, ținând cont de scopul pedepsei penale, instanța de apel a considerat că prima instanță, întemeiat și motivat a aplicat față de Padureanu Andrei pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, în limitele fixate de norma art. 349 alin. (1¹) Cod penal, ținând cont de prevederile alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel că, corectarea și reeducarea inculpatului fiind posibilă cu tragerea lui la răspundere penală și cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă, nefiind determinate circumstanțe ce ar indica la necesitatea izolării inculpatului de societate.

În speță, executarea pedepsei cu închisoarea stabilite inculpatului ar semnifica implicarea acestuia în mediul carceral pe o perioadă îndelungată, iar încadrarea inculpatului în mediul carceral, ar prezenta riscul dăunării integrității morale a acestuia (sub aspectul acordării șanse de dezvoltare/creștere personală și la stabilirea și dezvoltarea relațiilor cu semenii și lumea exterioară) până la încălcarea articolului 8 din CEDO, ori anturajul respectiv ar fi în măsură să-l priveze orice posibilitate de resocializare, ulterior eliberării.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că pedeapsa aplicată de prima instanță este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de către instanța de fond, sentința fiind legală și întemeiată.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului declarat se menționează că instanțele de fond nu au ținut cont de circumstanțele constatate în cadrul examinării cauzei și anume: de faptul că Padureanu Andrei ,prin acțiunile sale intenționate a comis o infracțiune cu un grad prejudiciabil sporit, manifestate prin aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătate față de persoana cu funcție de răspundere în scopul sistării activității lui de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența, fiind periclitată ordinea de drept.

La fel, instanța de apel, făcând trimitere la prevederile art. 61 Cod penal nu s-a referit la argumentele care au servit la aplicarea acestor temeiiuri, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală unde este prevăzut că: „Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată”, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel.

Instanța de apel justificat a apreciat circumstanțele, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu faptele comise și consecințele acestora, de personalitatea inculpatului, nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise.

Astfel că, instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestui cod.

Pe lângă aceasta, circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este pedeapsa cu închisoare, această concluzie derivând și din gravitatea faptelor comise și de pericolul social al acesteia.

Raportând la aspectele de individualizare a pedepsei, reieșind din cerințele legislației penale referitor la aceasta, apreciind circumstanțele cauzei penale și a faptelor imputate inculpatului, recurentul consideră oportună evaluarea juridică, socială a acțiunilor acestuia, sub aspectul prejudiciului cauzat relațiilor sociale ocrotite de legea penală, pentru încălcarea căroră a fost adus în fața instanței de judecată.

Astfel, instanța de fond cât și cea de apel nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea lor, de personalitatea lui, pronunțând hotărâri neîntemeiate.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului indică ca temeiuri de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul invocat de către recurent precum că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a pronunțat o decizie nemotivată*”, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din cererea de apel și pentru a evita repetări inutile,

instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la temeiul invocat de către procuror precum că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, temei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, instanța de recurs remarcă faptul că, recurentul critică decizia în partea stabilirii pedepsei lui Padureanu Andrei, considerând că o pedeapsă sub formă de amendă constituie o măsură de pedeapsă prea blândă în raport cu gradul prejudiciabil al faptei comise și persoana inculpatului.

La acest capitol, instanța de recurs notează că instanțele de fond au reținut și apreciat la modul convenit toate circumstanțele cauzei, nefiind admise careva omisiuni de fapt sau de drept ce ar fi putut influența într-o măsură sau alta procesul de individualizare a pedepsei penale stabilită inculpatului.

Prin urmare, la speța dedusă judecării, se reține că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, drept circumstanță atenuantă s-a reținut căința activă, iar în calitate de circumstanță agravantă – săvârșirea infracțiunii de către o persoană, care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză. Subsidiar, instanțele de fond au reținut că partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, iar aceste împrejurări coroborate concluziile formulate de către instanța de apel, precum că mediul carceral ar prezenta riscul dăunării integrității morale a acestuia (sub aspectul acordării șansei de dezvoltare/creștere personală și la stabilirea și dezvoltarea relațiilor cu semenii și lumea exterioară, au determinat stabilirea unei pedepse sub formă de amendă, în limitele calculate potrivit prescripțiilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală.

Deci, pedeapsa stabilită inculpatului a fost motivată și individualizată în corespundere cu prevederile legale (3.1. din decizie).

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, iar pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către recurent prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Padureanu Andrei XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată semnată la *28 februarie 2023* și pronunțată la *07 martie 2023*.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana